

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง หน่วยงานของทางราชการที่ได้รับมอบอำนาจจากส่วนกลางให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทย และทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย หรือ ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้แก่ จังหวัด อําเภอ ราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้กันในท้องถิ่นบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาและให้บริการแก่คนในท้องถิ่นเอง เป็นการบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีสูญเสียท้องถิ่นจากการเลือกตั้งจากประชาชน บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ บำรุงดูแล บำรุงสุข สร้างความอยู่ดีกินดีแก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นนั้นๆ อยู่ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจุบันมี 5 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา อนึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ถูกตราไว้ให้มีความสำคัญกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมากที่สุด โดยกำหนดบทบัญญัติว่า ด้วยการปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวด 14 ซึ่งการตระหนักรถึงความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการบริหารประเทศไทย ภารกิจของราชการสู่ท้องถิ่นเปรียบเสมือน การกระจายอำนาจสู่ประชาชน (โภวิทย์ พวงงาม. 2550 : 17-18)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามประกาศพระราชบัญญัติสถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำบลแห่งแรกในประเทศไทย พ.ศ. 2515 ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม ให้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยแนวทางการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสถาบันลอกອอกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบสถาบัน

สำบัดและฐานแบบองค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีการเสนอ
ขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
2540 ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล คือ หน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยสภาพัฒนาที่มีรายได้โดยไม่วรุ่งเงินอุดหนุนใน
ปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลาสามปีแล้ว ไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท จัดตั้งเป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยจัดทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา จากพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ได้กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ให้มีสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย
(โควิทพ. พวจ. 2546 : 170 - 176) (๒๕๓๗ : ๑๑ - ๓๓)

ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (๑๑-๓๓)
มาตรา 67 อนุมาตรา 1 ถึงอนุมาตรา 9 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) รักษาความ
สะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการทำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 7) คุ้มครอง
มูดและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) บำรุงรักษาศิลปะ ฯรีตประเพณี
ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ 9) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ทางราชการ
มอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร

นอกจากนี้ก็มีหมายยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถ
มีศักยภาพเพียงพอ อาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ คือ 1) ให้มีน้ำเพื่อ
อุปโภค บริโภคและการเกษตร 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 3) ให้มีและ
บำรุงรักษาทางระบายน้ำ 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การศึกษา การพัฒนาอุปกรณ์และ
ส่วนสาธารณูป 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ 6) ส่งเสริมให้มี
อุตสาหกรรมในครอบครัว 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร 8) การคุ้มครอง
ดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

ขององค์การบริหารส่วนตำบล 10) ให้มีต่อ ท่านที่ปรึกษาและท่านข้าม 11) กิจการเกี่ยวกับ การพยาบาล 12) การท่องเที่ยว และ 13) การผังเมือง

ตามภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กฎหมายกำหนดให้ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลมีอำนาจในการปฏิบัติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วน ตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้ดำเนินการขัดกำหนดแผนพัฒนาตำบลหรือ แผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นกรอบแนวโน้มภายใน การพัฒนา ตามกรอบยุทธศาสตร์แนวทางของ แผนพัฒนาประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงแนวทางการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน จังหวัด โอดมีการประสานร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ใน การดำเนินงานด้าน การพัฒนาเพื่อกำหนดทิศทางในการวางแผน นโยบายการพัฒนาตามแผน ผลจากการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 พบว่า มีการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นจำนวน 86 โครงการ ใช้เงินงบประมาณโดยรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 44.35 ล้านบาท เป็นการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาตำบล 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม และ ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม. 2555 : 21)

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ยังพบว่า ไม่สามารถ ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกด้าน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการบริหารส่วนตำบลมี งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินงานในการดำเนินงานตามโครงการที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ และต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นทั้งด้านงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ใน การดำเนินงาน ผู้ศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ มีความมุ่งมั่นที่จะในการบริหารงานเพื่อพัฒนาตำบลตามนโยบายและอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับทราบถึงข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบล จากการปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ และจากการสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปี จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจต้องการทราบถึงระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ ประชาชนที่มีต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาปรับปรุงและกำหนดแนวทาง แผนการดำเนินงาน และนโยบายการพัฒนาตำบล ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบล ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งผลให้ประชาชนในตำบลได้รับประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา

ตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจแบบพอเพียง การเมืองยุกต์ใหม่ ใส่ใจให้บริการ บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ทุกชีวิมีสุข” ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ และหมู่บ้านที่อาชัยอยู่ แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อายุในระดับมาก
2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศ และหมู่บ้านที่อาชัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาทำหน้าที่อย่างเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ (องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม. 2555 : 19)

1.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1.2 ด้านการพัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

1.4 ด้านการพัฒนาสังคม

1.5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 19 หมู่บ้าน จำนวน 203 คน (องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม. 2555 : 13)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 146 คน โดยได้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามานาเคน (Yamane. 1973 : 727)

3. ด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษา คือ พื้นที่ในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 19 หมู่บ้าน ได้แก่ (องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม. 2555 : 12)

หมู่ที่ 1 บ้านขาม

หมู่ที่ 2 บ้านหนองบัวหน่วย

หมู่ที่ 3 บ้านขาม

หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัว

หมู่ที่ 5 บ้านโถ่น

หมู่ที่ 6 บ้านโคงสี

หมู่ที่ 7 บ้านสา

- หมู่ที่ 8 บ้านบึงอร่าม
- หมู่ที่ 9 บ้านคงอัคคะ
- หมู่ที่ 10 บ้านหนองหลัน
- หมู่ที่ 11 บ้านหนองแวงชี
- หมู่ที่ 12 บ้านหนองแวงชี
- หมู่ที่ 13 บ้านหนองบัว
- หมู่ที่ 14 บ้านสา
- หมู่ที่ 15 บ้านขาม
- หมู่ที่ 16 บ้านหนองบัวหน่วย
- หมู่ที่ 17 บ้านสา
- หมู่ที่ 18 บ้านโคลกสี
- หมู่ที่ 19 บ้านหนองบัว

4. ด้านระยะเวลาในการศึกษา

ใช้ระยะเวลาในการศึกษา เดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2556

5. ด้านตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีตัวแปรในการศึกษาคือ

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการ

หมู่บ้านในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาน อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน
คณะกรรมการหมู่บ้านตาม เพศ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของคณะกรรมการ

หมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตัวบล๊อกขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาน อำเภอ
อย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

5.2.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

5.2.2 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

5.2.3 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

5.2.4 ด้านการพัฒนาสังคม

5.2.5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ใช้ กรอบแนวทางการพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาตำบล และนำมาประยุกต์กำหนดเป็นกรอบแนวคิดใน การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม. 2555 : 19 - 21) อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ดังแผนภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ข้อมูลทั่วไปของ คณะกรรมการหมู่บ้าน ในเขตตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ	
1. เพศ 2. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	

ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การ บริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ จำแนกเป็นแนวทางการพัฒนา 5 ด้าน ^{ได้แก่}
<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2. ด้านการพัฒนาทรัพยากรชุมชนชาติและ สิ่งแวดล้อม 3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 4. ด้านการพัฒนาสังคม 5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง กลุ่มนุคคลในหมู่บ้านที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ซึ่งประกอบไปด้วย กรรมการ โดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 19 หมู่บ้าน

2. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาร่างกฎหมายและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ใน การศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรม ทัศนคติของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแนวทางการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน

4. แผนพัฒนา หมายถึง การดำเนินกิจกรรม งาน โครงการและแผน ตามแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2553 – 2555) ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ 5 ด้าน ดังนี้

4.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดให้มีการก่อสร้างและซ่อมแซมถนน การก่อสร้างและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค การทำความสะอาดถนนและระบบเส้นทางน้ำ การซ่อมแซมไฟฟ้าส่องสว่าง ภายในหมู่บ้าน การขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล การคุ้มครองและซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้านและการก่อสร้างสถานที่ประกอบกิจกรรมสำหรับหมู่บ้าน

4.2 การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการจัดระบบขัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในหมู่บ้านให้มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะ มีการวางแผนบริหารรubbish เสีย ในหมู่บ้าน มีการจัดตั้งศูนย์รวมเร่งค่ารักษาความสะอาดภายในพื้นที่ตำบลโดยย่างส่วนหนึ่ง มีการปรับปรุงแหล่งสกัดแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงภูมิทัศน์สำหรับหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและมีการจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์และรณรงค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้การสนับสนุนการขัดตั้งกลุ่มอาชีพสำหรับกลุ่มแม่บ้าน

จัดทำแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับประชาชน การสนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นและการจัดทำสถานที่สำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์

4.4 การพัฒนาด้านสังคม หมายถึง การที่องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม

อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้การสนับสนุนเมืองชีพสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ประสบภัยพิบัติ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองและรักษาสุขภาพอย่างถูกสุขลักษณะ การสนับสนุนและส่งเสริมงานประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน การจัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพในด้านยาเสพติดและการสนับสนุนการบริการหน่วยศูนย์พักฟื้น

4.5 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร หมายถึง การที่องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบลประชาชน การจัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับศิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของหนังงานส่วนตำบล การพัฒนาระบบการบริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนตำบลและการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ประโยชน์การศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกรอบกำหนดนโยบาย แผนงาน ด้านการพัฒนา ตลอดจนใช้ในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมตามการกิจงานด้านการพัฒนาและการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล คลองขาม อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์